

Магистърска програма: Уравнения на математичната физика

Срок на обучение: 3 семестъра
Форма на обучение: редовна / задочна
Минимален брой ECTS кредити: 90

Ръководител: доц. д-р Гено Дачев
ФМИ, ул. Дж. Баучер 5, София 1164
тел. 8161 532, *e-mail:* gdachev@fmi.uni-sofia.bg

Приемат се студенти, завършили бакалавърските програми на ФМИ при СУ, а така също и завършили други факултети и университети. Разликата е единствено в необходимата подготовка, която трябва да се осъществи, за да достигнат участниците в магистърската програма нужното равнище на обучение. За бакалаври от ФМИ при СУ по Математика, Приложна математика и Информатика минималната продължителност на обучението е три семестъра. За студенти от други специалности или университети, включително и чуждестранни студенти, по индивидуална преценка обучението може да бъде също три семестъра, но може да продължи четири или дори пет семестъра.

Обучението на чуждестранни студенти може да бъде провеждано на английски език, като вече завършва един випуск по тази Магистърска програма, при който всички учебни дисциплини са преподавани изцяло на английски език.

Приемът за български студенти се осъществява чрез събеседване. Класирането на кандидат-студентите се извършва на базата на успеха от конкурсния изпит и средноаритметичната оценка от средния успех от семестриалните изпити и средния успех от държавните изпити от дипломата за висше образование. За обучение срещу заплащане ще бъдат приемани и кандидати, които не са положили конкурсен изпит.

Конспект

за кандидатстване в магистърската програма

1. Определен интеграл. Свойства
2. Връзка между интеграл по областа и интеграл по границата й.
Формули на Грийн, Гаус и Стокс
3. Формула на Тейлър. Развиване на функция в степенен ред
4. Развиване на функция в ред на Фурие по ортогонална система от функции
5. Задача на Коши за нормална система обикновени диференциални уравнения
6. Устойчивост по Ляпунов
7. Задача на Коши за уравнението на струната
8. Задача на Дирихле за уравнението на Лаплас

Забележка: По въпроси 7. и 8. ще се беседва само ако кандидатът е изучавал частните диференциални уравнения в рамките на бакалавърската програма.

Целта на тази магистърска програма е чрез сериозна теоретична и приложна подготовка да създаде професионални кадри както за теоретични изследвания в областта на уравненията на математическата физика, така и в многобройните им приложения. Очаква се подготвяните специалисти да притежават необходимата гъвкавост, универсалност на подготовката и комуникативност. В отговор на нуждите на практиката и забележително нарасналите изчислителни възможности на съвременните компютри е отчетена необходимостта от владенето на все по-сложни и ефективни числени методи за решаване на задачи за линейни и нелинейни частни диференциални уравнения. По тази причина в магистърската програма освен многобройни изборни и задължителни курсове по частни диференциални уравнения, са включени и редица курсове по числени методи за такива уравнения. Включени са и курсове по механика, където не само се изследват физическите модели, водещи до съответните уравнения, но и се предлагат модерни методи за численото им решаване и за визуализация на резултатите. Последното е отражение на общопризнатия факт, че понятия, модели, идеи и

методи от областта на диференциалните уравнения са широко използвани в останалите природни и обществени науки, както и в приложенията с насоченост към биологията, икономиката, индустриалното и строително инженерство и др.

В настоящата магистърска програма е предвидено завършване както с теоретична дипломна работа, така и с дипломна работа, основана на приложна разработка. Заложена е необходимата гъвкавост, която позволява профилирането на обучавания в избраната от него област на математиката, за което той ще получи съвети и съдействие от квалифицирани преподаватели. Това ще даде възможност на завършилите тази програма студенти да намерят своето място за работа както в областта на теоретичните изследвания, така и в звена, които се интересуват главно от приложенията.

Предвижда се и придобиването на умения за реализация на числени методи на суперкомпютър с паралелна архитектура, както и ефективна визуализация и компютърна симулация на реални процеси в новосъздадената Лаборатория (Визуализационен център) с такъв предмет на дейност.

Не по-малко важна цел е получаването на необходимата основа за самостоятелна изследователска работа и по-нататъшно включване в докторска програма в СУ или друг университет (български или чуждестранен). Обучаваните по тази програма студенти ще имат възможност след допълнителен вътрешен конкурс да продължат обучението си в западноевропейски университети, с които има сключени договори по линия на програмата за обмен Erasmus/Socrates или аналогични такива (виж на сайта на ФМИ възможностите за реализация).

За преподаване в Програмата по УМФ са привлечени както преподаватели от Факултета по математика и информатика, така също и опитни колеги от институтите на БАН по „Механика”, „Математика и Информатика” и „Института по паралелна обработка на информацията”.

УЧЕБЕН ПЛАН

Дисциплина	ECTS-кредити	Хорариум	
		семестриален	седмичен
I семестър			
Теория на разпределенията и трансформация на Фурие	8	75	3+2+0
Соболеви пространства и приложения в ЧДУ	8	75	3+2+0
Хидродинамика I (продължава през II семестър)	4.5	45	3+0+0
Метод на крайните елементи – алгоритмични основи (избираем)	8	75	3+0+2
Гранични задачи за линейни елиптични уравнения (избираем)	6	60	4+0+0
Псевдодиференциални оператори и приложения (избираем)	4.5	45	3+0+0
Коректни и некоректни задачи на математическата физика (избираем)	4.5	45	3+0+0
Приложения на ЧДУ в механиката на деформируемите тела (продължава II семестър) (избираем)	3	30	2+0+0
Частни диференциални уравнения или УМФ (избираем*)	9,5	90	4+2+0
Софтуер за научни изчисления (избираем)	8	75	3+0+2
Софтуер за научни изчисления (избираем)	4,5	45	1+0+2
Диференциални уравнения и приложения с Mathematica, Matlab и Maple (избираем)	6	60	2+0+2
Учебен семинар по ЧДУ (избираем)	4,5	45	3+0+0
Числени методи (избираем)	7	90	4+2+0
Числени методи за диференциални уравнения (избираем)	7	45	3+0+0
II семестър			
Коректно поставени задачи за еволюционни уравнения и системи	4.5	45	3+0+0
Вариационни методи в математическата физика	8	75	3+2+0
Хидродинамика II (продължава от I сем., хорариум общо 90 ч.)	4.5	45	3+0+0
Стохастични диференциални уравнения (избираем)	3	30	2+0+0
Гранични задачи за нелинейни елиптични уравнения (избираем)	4.5	45	3+0+0
Закони за запазване и ударни вълни за нелинейни хиперболични уравнения			

(избираем)	3	30	2+0+0
Напълно нелинейни частни диференциални уравнения от втори ред – метод на характеристиките (избираем)	4.5	45	2+0+1
Приложения на ЧДУ в механиката на деформируемите тела (продължава от I сем., хорариум общо 105 ч.) (избираем)	8	75	2+0+3
Теория на топло и масообмен (избираем)	4.5	45	3+0+0
Нелинейни математически модели (избираем)	6	60	2+0+2
Визуализация с „Maple“ и „Matlab“ при ЧДУ (избираем)	6	60	2+0+2
Теория на методите на крайните и граничните елементи (избираем)	3	30	2+0+0
Случайни процеси (избираем)	6	60	2+2+0
Математични модели в механиката на непрекъснатите среди (продължава III сем) (избираем)	3	30	2+0+0

III семестър

Математични модели в механиката на непрекъснатите среди (продължава от II сем) (избираем)	3	30	2+0+0
Научен семинар	3	30	0+2+0
Особености на решенията на частни диференциални уравнения в области с негладка граница (избираем)	6	60	3+1+0
Уравнения от смесен тип и приложения в газовата динамика (избираем)	4.5	45	3+0+0
Асимптотични методи в механиката (избираем)	4.5	45	3+0+0
Разпространение на вълни в деформируеми тела (избираем)	4.5	45	3+0+0
Хидродинамична устойчивост (избираем)	4.5	45	3+0+0
Монте Карло – паралелни и „grid“ методи, приложения (избираем)	8	75	3+0+2
Специални функции в математическата физика (избираем)	6	60	3+1+0
Курс по математическа икономика (избираем)	6	60	2+2+0
Приложен софтуер (избираем)	6	60	2+0+2
Грид практикум (избираем)	3	30	0+0+2
Разработване и защита на дипломна работа	15	150	10

* *Забележка:* За студентите, неположили изпит по ЧДУ (Частни диференциални уравнения) или УМФ (Уравнения на математичната физика) в бакалавърската си програма, един от двата курса е задължителен.